

" ...

II. İtirazın Gerekçesi :

İtiraz yoluna başvuran mahkemenin, davacı vekili tarafından ileri sürülen, Anayasa'ya aykırılık iddiasının ciddi olduğuna ilişkin görüşünü açıklayan, 22/1/1987 günlü, 986/83 Sayılı kararı özetle şöyledir :

1 - Anayasa'nın 10. maddesinde herkesin yasa önünde eşit olduğu, hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamayacağı öngörülmesine karşın, Medeni Kanunun 443 maddesinin iptali istenen hükümlerinde nesebi sahih olmayan çocukların baba cihetinden mirasçı olabilmeleri için, babalarının kendilerini tanımış olması veya mahkemece babalığa hüküm verilmiş bulunması koşuluna yer verilmesi, Anayasa'nın 10. maddesine aykırıdır. Çünkü, baba yönünden nesebi sahih olan çocuk -miras hakkını tam olarak alabilecek iken, nesebi sahih olmayan çocuk, babası tarafından tanınmamış veya süresinde babalık davası açılmadığı için babalığa mahkemece hüküm verilmemiş ise, kendisine yüklenebilecek bir kusuru olmadığı halde, babasının mirasından pay alamayacaktır. Bunun da ötesinde baba, nesebi gayri sahih olan çocuğunu tanımış veya mahkemece babalığına hüküm verilmiş olsa dahi. Medeni Kanun'un 443/2. maddesi uyarınca bu durumdaki çocuk nesebi sahih kardeşlerine göre mirastan yarı pay alacaktır. Bu olgu kanun önünde eşitlik prensibine tamamen aykırıdır. Aynı babanın çocuklarından bir kısmı mirastan pay alırken bir kısmının pay almaması, bir kısmının da diğerlerine oranla yan pay alması eşitsizliktir.

2 - İtiraz konusu olayda da açık bir eşitsizlik göze çarpmaktadır.

Dosyadaki nüfus kayıt örneklerine göre; miras bırakanın medeni nikâhlı eşinden nesebi sahih olarak dört çocuğu ve nikâhsız yaşadığı kadından da nesebi sahih olmayan dört çocuğu bulunmaktadır.

Miras bırakan, neseplerin düzeltilmesi ile ilgili yasaların birinden yararlanarak, nesebi sahih olmayan çocuklarından birini tanımış ve nüfus kütüğünde kendi hanesine yazdırarak nesebi sahih hale getirmiş, bu hale göre, nesebi sahih olmayan diğer kardeşleri babalarının, yani murisin mirasından hiç pay alamazken, nesebi düzeltilen çocuğun mirastan tam pay alması sonucunun dogması açık bir eşitsizlik ve haksızlıktır. Babalarının ihmalinden dolayı veya başka bir nedenle nesep düzeltilmesi yasalarından faydalanamayan, nesebi sahih olmayan ve bu şekilde dünyaya gelmekte bir kusurları bulunmayan çocuklar cezalandırılmakta, bir anlamda suçsuz kimselere ceza verilmektedir.

3 - Medeni Kanun'un iptali istenilen 443. maddesi hükmü, babadan gelecek miras payını engellemek yoluyla, mülkiyet hakkını işlemez hale getirdiğinden, herkesin devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahip olduğunu belirleyen Anayasa'nın 12. maddesine aykırıdır.

4 - Söz konusu hüküm Anayasa'nın 35. maddesine de aykırıdır. Çünkü, Anayasanın 35/1. maddesi herkesin, mülkiyet ve miras haklarına sahip olduğunu belirtmiş olmasına, 35/2. maddesinde bu hakların ancak 'kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabileceği' öngörülmesine rağmen, kamu yararı olmadığı halde baba yönünden nesebi sahih olmayan çocuğun mülkiyet ve miras hakları sınırlandırılmaktadır.

Esas sayısı : 1987/1

Karar sayısı : 1987/18

5 - Anayasa'nın 41. maddesi Devletin, özellikle ananın ve çocukların korunması için gerekli tedbirleri almasını hüküm altına almış iken, iptali istenen kanun hükmü nedeniyle, nesebi sahih olmayan çocuklar hiçbir kusurları olmaksızın cezalandırılmakta ve korunmadan mahrum bırakılmaktadırlar. Aileyi koruma, sadece nesebi sahih çocukları koruma olarak kabul edilmiş ve farklılık kardeşler arasında kin ve düşmanlık yaratmıştır.

6 - Yurdumuzda imam nikâhlı olarak isimlendirilen dini nikâh ile kimi erkek vatandaşlar birden fazla kadınla yaşamakta, genellikle bunlardan biri ile resmen evli görülmektedir. Çoğunlukla bu çeşit gayri resmi yaşayan eşler çevrelerinde evli kabul edilmekte, çocukları da evlilik içi çocuk muamelesi görmektedir. Bu çocukların yasal olarak miras yönünden de haksızlığa uğramamaları için Anayasa'ya aykırı olan ilgili hükümlerin iptali gereklidir.

Gerçekten, yasa koyucu 5-6 yılda bir neseplerin düzeltilmesi konusunda kanunlar çıkarına yoluna gitmiştir. Bu suretle inceleme konusu yasa hükümleri zaman zaman fiilen yürürlükten kaldırılmış olmakta ancak olayımızda olduğu gibi herhangi bir nedenle kendi iradeleri dışında bu yasalardan faydalanamayan nesebi sahih olmayan çocukları haksız ve suçsuz yere cezalandıran bir yasa maddesi haline gelmektedir.

7 - Medeni Kanun'un 443. maddesinde babasının mirasından mahrum edilen bu durumdaki çocuklara aynı kanunun 92/1. maddesinin evlenme yasağı koymak suretiyle, nesebi sahih olmayan çocukların babaları dolaylı yoldan tanınmış olmaktadır.

Türkiye bir Avrupa ülkesidir. Avrupanın pek çok ülkesinde evlilik içi ve evlilik dışı çocuk ayrımı giderilmiştir. Evlilik dışı yaşama durumlarında, gerekli cezai işlemler yapılmakla beraber, evlilik dışı doğan çocukların ana tarafından olduğu gibi, baba tarafından da tüm haklarının, bu arada miras hakkının verilmesi sosyal bir zorunluktur."